

Pałewenis,

były klasztor ks. ks. dominikanów.

W Aukszta-Letuwie, w powiecie Wilkmergie, zwykle Wilkomiierz zwanym, na wysokim brzegu rzeki Łewenis, położony jest kościół i były klasztor ks. ks. dominikanów, fundowany przez sędziego ziemskiego tegoż powiatu Wawrzyńca Michała Odlaniskiego-Poczobutta (Pacziosbutas) i małżonkę jego Maryannę z Doumantas'ów-Siesickich, 28 maja 1676 roku, za panowania Jana III, z nadaniem przez nich na stały fundusz: gruntów połewieńskich (z folwarkiem, ze wstępem do puszczy peliskiej i jeziora Wieszynta, z brzegiem rzeki Łewenis i mytem mostowym), folwarku Łomaki i kapitału 9675 złotych.

Gorliwy o przyszłość swęj fundacyi Odlaniski-Poczobutt, w donacyjnym zapisie swoim, w trybunale przyznanym, tak się wyraził: „A ktoby chciał tę moję wolę i fundacyą źle z sukcesorów moich ruinować, inwalidować, *vel in dubium vocare, sit anathema* w kościele Bożym i niech ma częśćkę z Judaszem, i każdego takiego na straszny sąd Boski zapozynam.”

Kościół z cegły, założony w dniu fundacyi, klasztor zaś wymurowany w roku 1779, na miejscu dawnego, zapewne drewnianego. Wieża kościelna była kształtną, trzypiętrową. 45 łokci wysoką, lecz po zniszczeniu jej w górnej części od piorunu w r. 1851, z architektoniczną obrazą całości, zastąpiła jej miejsce taka wieżyczka, jaką rycina przedstawia.

Kościół od roku 1849 jest parafialnym. Klasztor skasowany w roku 1864. Od tego czasu Pałewe-

nis jest probostwem księży świeckich. Klasztor posiadał bibliotekę z kilku tysięcy tomów złożoną, z których egzemplarze mające bibliograficzną wartość przewiezione zostały do publicznej biblioteki w Wilnie.

nie klasztoru na stromej górze, z zachwycającym widokiem na czarowną dolinę Łeweny i na przeciwległe wyżyny z ładnymi dworkami — jest bardzo piękne.

Widok ogólny kościoła i klasztoru, jak go załączona rycina przedstawia, wzięty jest z przeciwnego brzegu rzeki Łewenis, z majątności Nioruney obywatela Węclawowicza (Winclawajtis). Położe-